

13^a
edició

recercat

Centres d'estudis de parla catalana

Jornades de cultura i recerca local

Reus, 28, 29 i 30 d'abril de 2017

Plaça d'Evarist Fàbregas i Centre de Lectura de Reus

Exposicions Activitats Debats
Presentacions Conferències
Fira Actualitat
Audiovisuals Llibres
Premis Tallers infantils Projectes

Per a més informació:
www.irmu.cat

Entrada lliure
Us hi esperem !

Detall escultòric de la façana de Casa Navàs. Arxíu de Carrutxa. Disseny gràfic: Pascogrà.es

Organitza:

INSTITUT RAMON MUNTANER
Fundació privada dels Centres d'Estudis de Parla Catalana

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

CCEPC
Coordinadora de Centres d'Estudis de Parla Catalana

AJUNTAMENT DE REUS

CENTRE DE LECTURA
REUS 1859

Col·laboren:

Amb el suport de:

Patrocinat per:

Reus, 28, 29 i 30 d'abril de 2017

Fira Plaça d'Evarist Fàbregas

L'espai de la fira està situat a l'interior d'una carpa de 250 m². Els estands estan organitzats per espais territorials (Barcelona; Penedès; Tarragona; Terres de l'Ebre; Girona - Catalunya del Nord, País Valencià; Illes Balears - l'Alguer; Lleida - La Franja - Andorra) i al seu interior s'hi poden trobar les novetats editorials de la recerca local i

comarcal del conjunt dels territoris de parla catalana, així com una mostra dels projectes més destacats dels centres i instituts d'estudis locals i comarcals participants.

Inauguració a càrrec de les autoritats, dissabte a les 10 del matí

Divendres de 18.00 a 21.00 h
Dissabte de 10.00 a 14.30 h i de 17.00 a 21.00 h
Diumenge de 10.00 a 14.30 h

Exposicions

■ **La veu de la terra. Els escriptors de la comarca parlen.** Produïda per l'Institut d'Estudis Ilerdencs, el Consell Comarcal de les Garrigues i el Centre d'Estudis de les Garrigues.

Al Centre de Lectura (C/ Major, 15)

L'exposició fa un recull de 16 autores i autors literaris de la comarca de les Garrigues, amb informació biogràfica de cadascun d'ells, els títols de les seves obres més representatives i fragments d'aquestes.

■ **Un segle i mig de cultura a Reus i a Catalunya. La cultura que ha generat el Centre de Lectura.** Produïda pel Centre de Lectura de Reus i el Museu de Reus.

A la sala Fortuny i altres espais del Centre de Lectura (C/ Major, 15) i al Museu de Reus (Museu Salvador Vilaseca del Raval de Santa Anna), del 27 d'abril a l'1 de juliol de 2017

Aquesta és una exposició didàctica que resumeix el segle i mig de cultura que ha generat el Centre de Lectura d'ençà de la seva fundació l'any 1859. L'exposició està dividida en quatre grans àmbits cronològics.

■ **30 anys de l'IME.** Produïda per l'Institut Menorquí d'Estudis

Al Centre de Lectura (C/ Major, 15)

L'exposició, mitjançant 10 panells, glossa com des de l'IME s'ha desenvolupat una intensa tasca de dinamització cultural a Menorca durant els seus 30 anys de trajectòria.

■ **Els bombardeigs a Reus (1937-1939).** Produïda per Carrutxa

A la seu de Carrutxa (Travessera del C/ Nou de St Josep, 10)

Aquest abril fa vuitanta anys dels primers bombardeigs sobre el terme de Reus, durant la Guerra Civil. Amb aquest motiu, aquesta exposició es podrà visitar durant tot el mes.

Lliurament dels Premis Recercat

DISSABTE, 29 a les 13.30 h

Lloc: Sala d'Actes del Centre de Lectura de Reus. Presentats per Montse Aqué, del col·lectiu En Veu Alta de la Biblioteca del Centre de Lectura de Reus.

L'acte serà presidit per l'Honorable Conseller de Cultura de la Generalitat de Catalunya, el Sr. Santi Vila.

Hi haurà una actuació de saxo soprano a càrrec de Xavier Pié.

Xavier Pié ens oferirà una selecció de temes estàndards de jazz amb el seu saxo soprano, interpretats des de la perspectiva d'un instrument que vol aprofundir en la intensitat de les melodies i en la seva capacitat de transmetre emocions.

El Recercat és la jornada de cultura i recerca local dels territoris de parla catalana. El seu objectiu és oferir una mostra de la ingent activitat dels centres i instituts de recerca local i comarcal i facilitar un espai de trobada anual.

13ª edició **recercat 2017**
JORNADA DE CULTURA I RECERCA LOCAL
DELS TERRITORIS DE PARLA CATALANA

Presentacions Sala d'actes del Centre de Lectura

DIVENDRES, 28 de 19 a 21.30 hores

■ **Mosaic Recercat : La memòria com a recurs històric i social.** Mostra d'audiovisuals realitzats des de la perspectiva de la memòria històrica.

Condueix l'acte: Pineda Vaquer, Institut Ramon Muntaner.

■ **Por al cel. La vida a la Selva durant els bombardeigs feixistes al Camp de Tarragona (1936-1939).** Direcció de Marta Trill i Axel Baiget. Producció: Canal Camp TV amb la col·laboració del Centre d'Estudis Selvatans (La Selva del Camp).

El documental relata com era la vida a la Selva del Camp durant els bombardejos franquistes del 1936 al 1939, donant una visió inèdita tant de la Selva del Camp com del seu entorn d'influència a través tant d'enregistraments de memòria oral de veïns de la Selva del Camp que van viure aquella època com de documentació inèdita de l'Arxiu Històric de l'Exèrcit de l'Aire a Madrid, l'Ufficio Storico dell'Aeronautica Militare (USAM) de Roma, el Centre de la Imatge Mas Iglésias de Reus i l'Arxiu Històric de la Selva del Camp.

■ **La Memòria del Pla 1931-1955**

El Centre de Recerques del Pla d'Urgell va impulsar aquest projecte amb la intenció de conservar les vivències dels padrins i padrines de la comarca mitjançant l'enregistrament audiovisual, per evitar que es perdessin amb la seva desaparició física. Ara com ara, Mascançà ja ha realitzat entrevistes a seixanta persones diferents, de tots els municipis de la comarca, de diferents visions socials i tant homes com dones. Les persones entrevistades tenen en comú que formen part d'una àmplia generació nascuda entre finals dels anys deu i primers anys trenta, però sempre abans de la Guerra Civil. Visualitzarem l'apartat que se centra en el període de la Guerra Civil.

■ **40 anys del Congrés de Cultura Catalana**

Debat a càrrec de Jordi Soldevila, Axel Baiget i Marta Rovira. Modera: Josep Fàbregas, Centre de Lectura de Reus.

DISSABTE, 29

10.30 - 12.00 h - **Patrimoni a debat: reflexions des de la societat civil.** Espai conduït per les Comissions Cíviques del Patrimoni del Baix Llobregat i les Terres de l'Ebre. Enguany també comptarem amb la col·laboració de la Fundació Món Rural. Es tracta d'un espai de debat i reflexió amb l'objectiu de fer una aproximació al patrimoni des dels centres d'estudis sobre la base dels casos que han treballat les dues comissions cíviques constituïdes actualment, la presència d'experts i les aportacions dels assistents. El tema que proposen enguany és: **Com abordar l'estudi i la protecció del patrimoni dels espais agraris.**

L'objectiu de la taula rodona és debatre sobre l'estat actual de l'estudi dels espais agraris com a elements patrimonials. És evident que els espais agraris tenen una funció productiva principal i actual, però també alberguen una sèrie d'elements patrimonials que hi estan vinculats i que són el llegat de les diferents transformacions (productives i socials) que ha anat patint l'activitat agrària al llarg de la història. Quins són aquests elements? Com els estudiem i/o els inventariem? Cal protegir-los? Són compatibles amb l'activitat agrària moderna actual?

Hi intervenen:

- Frederic Prieto, Comissió Cívica del Patrimoni del Baix Llobregat.
  - Adelina Casanova, Comissió Cívica del Patrimoni de les Terres de l'Ebre.
  - Salvador Palomar, Carrutxa.
  - Mario Urrea, alcalde de Torrebesses.
- Modera: Eduard Trepal, Fundació del Món Rural.

12.00 - 13.00 h - **Mosaic d'experiències: Centres d'estudis i universitats treballant junts per al patrimoni i la cultura.**

S'hi presentaran dues experiències:

■ **El projecte Patrimoni. Laboratori d'Investigació del Patrimoni a les Àrees Rurals,** del Programa d'Extensió Universitària del Servei d'Activitats Socioculturals de la Universitat Jaume I de Castelló.

Presenten el projecte Albert López Monfort, director del Servei d'Activitats Socioculturals de la UJI; Àngel Portolés Górriz, coordinador del projecte Patrimoni del Programa d'Extensió Universitària de la UJI, i Fina Garcia Sanahuja i Maricruz García Benito, del Grup d'Estudi del Patrimoni de Costur.

■ **El projecte de Campus Extens** de la Universitat Rovira i Virgili de Tarragona. Presenten el projecte Jordi Tous, vicerector d'Universitat i Societat de la Universitat Rovira i Virgili; Josep Fàbregas, del Centre de Lectura de Reus, i Victòria Almuni, del Centre d'Estudis Seniençs.

Bar-restaurant del Centre de Lectura de Reus

13.00 a 13.30 h - **Vermut-presentació: "Noves formes de consum"**, a càrrec d'Arç Cooperativa i d'OCR (Opcions de Consum Responsable). Exemple de facilitació per accedir a nous mercats de consum vinculats a noves formes de fer i de consumir (mercat social).

18.30h - 20.00 h - **Mosaic Recercat: presentació de projectes**

- La premsa històrica a la ciutat de Reus, a càrrec de Joan Navais. Centre de Lectura de Reus.
- Focs festius a la Mediterrània. II Simposi Internacional, a càrrec de Montserrat Fonts. Carrutxa.
- Jornada científica. L'obra pública i els seus professionals (s. XVIII-XX). Biografies, projectes, impacte de la modernització, a càrrec de David Moré. Centre d'Estudis Tossencs.
- Paco Xammar: 50 anys a la perifèria de Tarragona, a càrrec de Ricard Lahoz. Cercle d'Estudis Històrics i Socials "Guillem Oliver".
- L'Inventari de Danses Vives de Catalunya, a càrrec de Montserrat Garrich de l'Ebart Català de Dansaires.

Activitats complementàries

Visites (dissabte i diumenge matí)

Dissabte 17.00 h (sortida des del Restaurant): Visita guiada a l'exposició "Un segle i mig de cultura a Reus i a Catalunya. La cultura que ha generat el Centre de Lectura", a càrrec de l'historiador Jaume Masó.

Diumenge al matí:

11.00 h: Visita a l'Institut Pere Mata (Punt de trobada: el mateix Institut Pere Mata)

L'any 1898 comença la construcció de l'Institut psiquiàtric Pere Mata, un dels grans projectes de l'arquitecte Lluís Domènech i Montaner, fet que marcaria l'inici de la brillant etapa modernista que va viure la ciutat de Reus.

L'Institut Pere Mata, construït seguint l'esquema de conjunt de pavellons, va ser el precedent de l'Hospital de

Sant Pau de Barcelona, i en l'actualitat està considerat com una de les joies del Modernisme.

10.00 h - «Els bombardeigs a Reus (1937-1939)»

10.00 - 11.00 h - Visita guiada a l'exposició

11.15 - 12.00 h - Recorregut pels carrers de Reus, tot recordant moments dels bombardeigs que va patir la ciutat.

12.00 h - Visita al refugi antiaeri de la Patacada

Col·labora: Museu de Reus.

(Màxim 20 persones)

El diumenge al matí caldrà triar una de les dues visites.

Inscripcions gratuïtes. Cal fer-ne reserva prèvia al 977 401 757 o a merce@irmu.org abans del dia 26 d'abril.

recerxíc

DISSABTE a les 18.00 h a la plaça d'Evarist Fàbregas

Bon profit, Miquel

Tres històries on tres nois en són els protagonistes: en Miquel, en Martí i en Pol. Hi havia una vegada en *Miquel*. Hi havia una vegada en *Mart*. Hi havia una vegada en *Pol*. Tres contes que ens aproparan diferents aspectes de la vida i obra del poeta, com són la fàbrica a partir del poema *Elionor*, on discorre una petita història d'amor; la invalidesa, amb el poema *Plou i fa sol*, en què un jove coratjós fa front a les seves adversitats físiques, i, per acabar, els populars poemes del llibre *Bon profit*, on veurem un marrec mandrós que un bon dia s'ha d'espavilar.

Espectacle literari infantil de titelles amb acompanyament musical en directe sobre Miquel Martí i Pol. Companyia Micro Troupe

A partir de 4 anys.

Espectacle programat en col·laboració amb Litterarum. Fira d'espectacles literaris de Móra d'Ebre i el Centre Comercial el Pallol.

DINAR ANUAL DE LA RECERCA LOCAL

DISSABTE, 29 15,00 h. Cal Rofes, C/ de Sant Vicenç 21-23.